

Länstyrelsen
Gävleborg

Beslut om godkännande av älgförvaltningsplan för Södra Gästrikland älgförvaltningsområde

Information om dokumentet

Detta är en digitalt tillgänglighetsanpassad webbversion av beslut som är daterat den 4 augusti 2023. Det godkända originaldokumentet finns arkiverat i vårt digitala ärendesystem och har diarienummer 4459-2023.

Mottagare är Södra Gästriklands älgförvaltningsgrupp.

Avsändare är Länstyrelsen Gävleborg.

Beslut

Länstyrelsen beslutar att godkänna bifogad älgförvaltningsplan för Södra Gästrikland älgförvaltningsområde att gälla under jaktåret 2023/2024 med nedan följande villkor. Planen beslutas på ett år med stöd av Naturvårdsverkets beslut (NV-04405-23) och är giltig under jaktåret 2023/2024.

Villkor

Avskjutningsnivån ska sänkas från 1,0 älgar per 1000 ha till 0,7 älgar per 1000 ha under jaktår 2023/2024 vilket ger följande korrigering:

- Antalet tjurar sänks från 47 till 33
- Antalet kor sänks från 25 till 18
- Antalet kalvar sänks från 72 till 50

Beskrivning av ärendet

Den 26 maj informerades länstyrelsen om att Södra Gästriklands älgförvaltningsgrupp missat att områdets älgförvaltningsplan gick ut i samband med att jaktsäsongen avslutades den 31 januari 2023 och att de därmed behövde inkomma med en ny treårsplan för förvaltningsområdet inför jakten 2023/2024.

Markägarrepresentant ur älgförvaltningsgruppen informerade dock länstyrelsen att de hade arbetat fram en justering av det sista året i den förvaltningsplan som 2021 lämnats in som ansökan om revidering till

länsstyrelsen (dnr 4729–2021). Denna ansökan avlogs av länsstyrelsen med anledning av att den nya planen inte skulle ha genererat någon större skillnad i avskjutningen mot för den redan beslutade förvaltningsplanen för området (3934–2020). Justeringen som förvaltningsgruppen arbetat fram omfattade endast jaktåret 2023/2024.

Länsstyrelsen och ledamot från markägarrepresentanten kom under samtalet överens om att förvaltningsgruppen skulle skicka in justeringen av förvaltningsplan för ett år som förvaltningsgruppen arbetat fram.

Länsstyrelsen skickade den 26 maj in en begäran om undantag från 18§ i Naturvårdsverkets föreskrifter och allmänna råd om jakt efter älg och kronhjort (NFS 2011:7) till Naturvårdsverket.

Den 31 maj inkom Södra Gästriklands älgförvaltningsgrupp med en ansökan om revidering av områdets älgförvaltningsplan. I ansökan föreslog älgförvaltningsgruppen att älgförvaltningsplanen bör upprättas på ett (1) år på grund av den missuppfattning som skett och att förvaltningsgruppen kommer att genomföra en fullständig revidering av förvaltningsplanen inför jaktåret 2024/2025.

Den ansökan om revidering som inkom till länsstyrelsen omfattade den justerade förvaltningsplanen från 2021 samt ett sammanträdesprotokoll från älgförvaltningsgruppens möte den 25 maj 2023.

I protokollet från sammanträdet framgår att markägarrepresentanterna och jägarrepresentanterna inledningsvis hade olika förslag gällande avskjutningsmålet. Markägarrepresentanterna föreslog 1,1 älgar/1000 ha och jägarrepresentanterna föreslog 0,5 älgar/1000 ha. Förvaltningsgruppen beslutade under mötet att avskjutningsmålet för jaktåret 2023/2024 skulle läggas på 1,0 älg/1000 ha, varav 50% kalv och 65% tjur av vuxna djur.

I underlaget ur årets älgstamsberäkningar från SLU framgår att Södra Gästriklands älgförvaltningsområde hade en täthet efter jaktåret 2022/2023 på 4,8 älgar/1000 ha.

Den 20 juni 2023 inkom Naturvårdsverkets beslut om undantag från 18 § (NFS 2011:7) där länsstyrelsen gavs möjligheten att besluta att godkänna älgförvaltningsplanen för en kortare period än tre år.

Länsstyrelsen skickade den 27 juli en begäran om komplettering till älgförvaltningsgruppen med anledning av att de siffror länsstyrelsen nyttjat vid framtagande av en Älgfrode med historiska data pekade på ytterligare sänkning av älgtätheten vid nyttjande av ett avskjutningsmål på 1,0 älgar/1000 ha. Länsstyrelsen lämnade i samband med begäran om komplettering in ett förslag på att sänka avskjutningsmålet inom älgförvaltningsområdet till 0,5 älgar/1000 ha.

Den 1 augusti inkom ett samtal från en av markägarrepresentanterna i älgförvaltningsgruppen. Enligt representanten var det Älgfrode-underlag som länsstyrelsen skickat med felaktigt framtagna då det enligt vederbörande inte går att ta fram underlag med stöd av de historiska data på det sätt som länsstyrelsen försökt genomföra. Markägarrepresentanten ville vidare framföra att älgförvaltningsgruppen önskar få frågor och eventuella funderingar från myndigheten hanterade via ordförande i stället för att involvera hela älgförvaltningsgruppen i den inledande dialogen.

Vidare diskuterades även det forskningsunderlag som länsstyrelsen använt som stöd för sitt resonemang gällande behovet av att idka försiktighet i förvaltningen i områden med låg älgthet som också påverkas av predation från såväl varg som björn.

Under samtalet påtalades även att älgförvaltningsgruppen tagit fram ett underlag i Älgfrode, något som inte hade lämnats in till myndigheten eftersom älgförvaltningsgruppen inte ansett det vara relevant med tanke på att förvaltningsplanen endast skulle beslutas på ett år.

Samma dag skickades tre alternativa Älgfrode, som älgförvaltningsgruppen tagit fram, till länsstyrelsen. I de tre Älgfrode-beräkningarna som lämnats till myndigheten framgår följande angivna förutsättningar och utfall enligt avskjutning/prognos.

Älgfrode 1

Älgförvaltningsgruppen har angett att målsättningen är att älgstammen ska bibehållas oförändrad på den nivå som angetts av den nationella beräkningsmodellen. Vidare har underlag från den nationella beräkningsmodellen använts som underlag när det kommer andel tjur, 40% samt andel kalv per ko, 0,49. Dödlighet utöver jakt har tagits fram genom nyttjandet av frodes schablonvärden, vilket skulle innebära ett bortfall av 63 djur.

Älgfrode 2

Älgförvaltningsgruppen har angett att målsättningen är att älgstammen ska bibehållas oförändrad på den nivå som angetts av den nationella beräkningsmodellen. Vidare har ett treårsmedel från älgobsen använts som underlag när det kommer andel tjur, 35% samt andel kalv per ko, 0,54. Länsstyrelsen noterar dock att medelvärdet som angivits för både andel tjur och andel kalv per ko är felaktigt och respektive siffra snarare bör ligga på 36% samt 0,57. Dödlighet utöver jakt har tagits fram genom nyttjandet av frodes schablonvärden, vilket skulle innebära ett bortfall av 64 djur.

Älgfrode 3

Älgförvaltningsgruppen har angett att målsättningen är att älgstammen ska bibehållas oförändrad på den nivå som angetts av den nationella beräkningsmodellen. Vidare har ett treårsmedel från älgobsen använts som

underlag när det kommer andel tjur, 35% samt andel kalv per ko, 0,54. Länsstyrelsen noterar dock att medelvärdet som angivits för både andel tjur och andel kalv per ko är felaktigt och respektive siffra snarare bör ligga på 36% samt 0,57. Dödlighet utöver jakt har tagits fram med stöd av bilaga 1, beräkningsstöd för predation i Älgfrode, vidare har dödlighet i trafik angetts av sökande. Underlaget från den nationella beräkningsmodellen har nyttjats för den övriga dödligheten. Totalt skulle det innebära ett bortfall av 80 djur.

Den 3 augusti inkom jägarrepresentanterna i älgförvaltningsgruppen med en skrivelse. I denna framgår att jägarrepresentanterna i älgförvaltningsgruppen stödjer det förslag som länsstyrelsen lämnat om ett avskjutningsmål om 0,5 älgar/1000 ha. Detta med anledning att jägarrepresentanterna redan tidigare föreslagit ett avskjutningsmål på 0,5 älgar/1000 för älgförvaltningsområdet för det kommande året.

Även jägarsidan lyfter att frågan gällande älgförvaltningsgruppens arbete med myndighetens begäran bör komma från älgförvaltningsgruppens ordförande.

Länsstyrelsen har vid beslutsdatum inte fått någon återkoppling från ordförande gällande den begäran om komplettering som skickades den 27 juli.

Motivering till beslutet

Länsstyrelsen bedömer att älgförvaltningsplanen för Södra Gästrikland älgförvaltningsområde är framtagen i enlighet med 18 och 20 §§ Naturvårdsverkets föreskrifter och allmänna råd om jakt efter älg och kronhjort (NFS 2011:7).

Länsstyrelsen delar Naturvårdsverkets inställning kring den nationella beräkningsmodellen, vilken klargör att resultatet från modellen ska ses som bästa tillgängliga kunskap i framtagandet av älgförvaltningsplaner. Länsstyrelsen fastslår vidare att det underlag som skickats med till frodeberäkningar, vilka härrör från den nationella beräkningsmodellen, även anses vara att föredra att använda.

Länsstyrelsen gör bedömningen att det värde som anges för Södra Gästriklands älgförvaltningsområde, enligt den nationella beräkningsmodellen, om 4,8 älgar/1000 ha är en rimlig täthet för älgstammen. Länsstyrelsen har noterat att den övriga dödligheten i älgförvaltningsområdet är något hög vilket enligt tidigare diskussion och dialog med Kjell Leonardsson skulle kunna innebära att älgstammens täthet kan vara högt skattad för förvaltningsområdet. Vid en något hög skattning av tätheten finns det fog att vidta ytterligare försiktighet i och med att älgstammens storlek nödvändigtvis inte är lika stor som den är skattad. Länsstyrelsen kan vidare konstatera att området ligger under den av

forskningen¹ fastlagda smärtgräns för när jaktligt uttag ska vara möjligt om populationen påverkas av såväl björn- som vargpredation, vilket ytterligare talar för försiktighet i förvaltningen.

Länsstyrelsen har granskat de beräkningar som älgförvaltningsgruppen presenterat och gör bedömningen att avskjutningsnivån bör justeras i syfte att låta älgstammen förbli oförändrad. Länsstyrelsen anser att eftersom det finns tillgängliga underlag vad det gäller dödlighet utöver jakt att nyttja, saknas anledning att använda sig av schablonciffror i frodeberäkningarna. Länsstyrelsen konstaterar dock att det kan finnas fog för att justera det underlag som tagits fram med fokus på predation. Studier har fastställt att predationstakt hos varg kan påverkas av älgtätheten i ett område och det finns därmed stöd för att sänka predationstakten i revir som berör Södra Gästriklands älgförvaltningsområde. Länsstyrelsen vill vidare poängtera att yttre påverkan såsom nya etableringar av varg kan komma att påverka den framtagna beräkning som gjorts för predationen i nuläget, vilket därmed behöver tas hänsyn till vid framtagande av nästa treårsplan.

Länsstyrelsen konstaterar att älgfrode nummer ett som tagits fram av älgförvaltningsgruppen är lämplig att använda sig av men att då det finns underlag för dödlighet utöver jakt att tillgå så ska dessa läggas till.

Länsstyrelsen har vid nyttjande av underlaget som förvaltningsgruppen tagit fram i älgfrode tagit hänsyn till den av förvaltningsgruppen beräknade predationen om totalt 32 älgar. Vidare har myndigheten lagt till trafikdödligheten enligt den sammanställning som gjorts av Polismyndighetens underlag för trafikdödade älgar på totalt 15 älgar, med stöd i Kjell Leonardssons anvisningar om att ta bort en tredjedel av kalvarna, samt lagt till det antal älgar som enligt underlaget faller in under punkten "övrigt" som uppgår till 38 älgar.

Länsstyrelsen kan därmed, med hänvisning till de tillägg som myndigheten bedömt nödvändiga, konstatera att en avskjutning på 1,0 älgar/1000 ha skulle leda till en minskad täthet i älgstammen och därmed frångå älgförvaltningsgruppens målsättning om att hålla älgstammen oförändrad. Justeras däremot avskjutningsnivån till 0,7 älgar/1000 ha så kommer älgstammen enligt frodeberäkningen sannolikt förbli oförändrad.

Länsstyrelsen finner därmed fog att besluta med ovanstående motivering att ändra älgförvaltningsplanen för Södra Gästriklands älgförvaltningsområde till en total avskjutning om 0,7 älgar/1000 ha fördelat på 50% kalv och 65% tjur av vuxen under det kommande jaktåret 2023/2024.

¹ Sand m fl. 2011. Strategier för beskattning av älg, med och utan rovdjur. SLU rapport

Bestämmelser som beslutet grundas på

Enligt 3 d § jaktförordningen (1987:905) ska älgförvaltningsgruppen för ett älgförvaltningsområde upprätta en älgförvaltningsplan för området. Planen ska godkännas av länsstyrelsen.

Av 18 § Naturvårdsverkets föreskrifter och allmänna råd om jakt efter älg och kronhjort (NFS 2011:7) framgår att en älgförvaltningsplan ska tas fram för en period om tre år och innehålla åtminstone de uppgifter som framgår av bilaga 1 till föreskrifterna. Planen ska tas fram i enlighet med, och baseras på uppgifter som framgår av, 18 § samma föreskrifter.

Information

Enligt 18 § Naturvårdsverkets föreskrifter och allmänna råd om jakt efter älg och kronhjort (NFS 2011:7) ska älgförvaltningsgruppen minst en gång om året se över älgförvaltningsplanen och vid behov föreslå ändringar för länsstyrelsens godkännande. Inför utgången av treårsperioden ska en ny plan tas fram i enlighet med nämnd paragraf.

Södra Gästriklands älgförvaltningsgrupp kommer med anledning av detta beslut behöva ta fram en ny älgförvaltningsplan samt verka för att skötselplaner som harmoniserar med förvaltningsplanen tas fram inför kommande jaktår 2024/2025.

Detta beslut kommer att finnas tillgängligt på Länsstyrelsen Gävleborgs hemsida.

Du kan överklaga beslutet

Se bilaga med överklagandehänvisning.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av enhetschef Sandra Wahlund med vilthandläggare Emma Forsgren som föredragande.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Kopia till

Svenska Jägareförbundet
Skogsstyrelsen

Bilagor

1. Överklagandehänvisning Naturvårdsverket

Du kan överklaga beslutet hos Naturvårdsverket

Om du inte är nöjd med Länsstyrelsens beslut, kan du skriftligen överklaga beslutet hos Naturvårdsverket.

Så här överklagar du beslutet

Länsstyrelsen måste pröva att överklagandet har kommit in i rätt tid, innan det skickas vidare tillsammans med handlingarna i ärendet. Därför ska du lämna eller skicka din skriftliga överklagan till Länsstyrelsen Gävleborg antingen via e-post; gavleborg@lansstyrelsen.se, eller med post; Länsstyrelsen Gävleborg, 801 70 Gävle.

Tiden för överklagande

Ditt överklagande måste ha kommit in till Länsstyrelsen **inom tre veckor** från den dag du fick del av beslutet. Om det kommer in senare kan överklagandet inte prövas. I ditt överklagande kan du be att få ytterligare tid till att utveckla dina synpunkter och skälen till att du överklagar. Sedan är det Naturvårdsverket som beslutar om tiden kan förlängas.

Ditt överklagande ska innehålla

- Vilket beslut som du överklagar, beslutets datum och diarienummer.
- Hur du vill att beslutet ska ändras.
- Varför du anser att Länsstyrelsens beslut är felaktigt.

Om du har handlingar som du anser stödjer din överklagan så bör du bifoga kopior på dessa. Kontakta Länsstyrelsen i förväg om du behöver bifoga filer som är större än 15 MB via e-post.

Ombud

Om du anlitar ett ombud som sköter överklagandet åt dig ska ombudet underteckna skrivelsen samt uppge sitt eget namn, adress och telefonnummer. Ombudet bör också bifoga en fullmakt.

Behöver du veta mer?

Har du ytterligare frågor kan du kontakta Länsstyrelsen via e-post, gavleborg@lansstyrelsen.se, eller via växeltelefonnummer 010-225 10 00. Ange diarienummer 4459-2023.